

در روزهای ۱۳ تا ۱۵ آبان با حضور ۴ میهمان از کلیولند کلینیک، ۲ میهمان از بیمارستان نمازی شیراز، تمام اعضای گروه پیوند کبد دانشگاه ما و شرکت کنندگان از رشته‌ها و شهرهای مختلف در تالار امام برگزار شد. همزمان با این همایش که با چهارصدمین پیوند کبد گروه ما نیز مصادف شد، بخش جراحی کبد و مجاری صفراوی و پیوند کبد بیمارستان امام خمینی با حضور جناب آقای دکتر هاشمی بازگشایی شد.

چندخطی که مطالعه کردید مساوی ۱۵ سال عمر من و همکارانم در گروه پیوند کبد دانشگاه است. متأسفانه اینجا امکان ذکر نام همه آن‌ها وجود ندارد ولی شاید روزی در هنگام نوشتن خاطرات چگونگی راه‌اندازی این برنامه ارزشمند در دانشگاه بتوانم زحمات تک‌تک آن‌ها را بیان کنم. گروه ما با تلاش شبانه‌روزی بیش از ۲۰ پزشک، ۱۰ نفر تیم هماهنگی و درمانگاه، بیش از ۲۰ نفر از کارکنان عزیز اتاق عمل ۱، بیش از ۸۰ نفر از همکاران پرستاری در آی‌سی‌یو و بخش پیوند کبد به همراه سایر پرسنل این دو قسمت و با پشتیبانی مسئولان بیمارستان امام خمینی، دانشگاه و وزارت بهداشت توانست کاری را که روزی تقریباً غیرممکن می‌نمود انجام دهد و با راه‌اندازی یکی از پیچیده‌ترین اقدامات درمانی که در کشورهای محدودی در منطقه امکان‌پذیر است، اولین مرکز پیوند کبد را در تهران ایجاد نماید. این فعالیت از سال ۸۰ تا ۸۷ به‌صورت پراکنده و با استفاده از امکانات بخش‌های جراحی عمومی بیمارستان پیش رفت تا اینکه در این سال نیمی از یک بخش با ۹ تخت بستری و یک اتاق ایزوله به سرویس پیوند کبد اختصاص یافت. البته این اقدام مهمی بود چون منجر به رسمیت یافتن بخش و اضافه شدن آن به پروانه بهره‌برداری بیمارستان شد. در اواخر سال ۹۳ همزمان با انجام تعمیرات مربوط به بسته هتلینگ از طرح تحول سلامت و برخی جابجایی‌ها، مسئولان بیمارستان با اختصاص یک بخش کامل برای دو سرویس جراحی کبد و مجاری صفراوی و پیوند کبد موافقت نمودند و ما به‌سرعت طرح اولیه یک مجموعه شامل ۱۶ تخت بستری و ۴ تخت آی‌سی‌یو را با سایر ملزومات آماده کردیم و تخریب دیوارها در اسفند ۹۳ شروع شد. البته منابع لازم برای این کار از محل بسته هتلینگ وجود نداشت لذا با رایزنی انجام شده با معاونت توسعه وزارت بهداشت توسط آقای دکتر بیگلر، نیمی از بودجه موردنیاز تأمین شد. نیم باقیمانده که رقم کوچکی نبود از محل پرداخت وزارت بهداشت به‌إزاء هر پیوند تأمین شد به این معنی که با توجه به افزایش حمایت وزارت برای هر پیوند، به‌جای

گزارش آبان ۹۴ رییس دانشگاه به دانشجویان، کارکنان و اعضای هیئت‌علمی

این ما هستیم که باید همت کنیم و بدانیم اگر بخوایم حتماً می‌توانیم

رییس دانشگاه همچون ماه‌های گذشته، در پایان آبان ۹۴ در گزارشی مکتوب با دانشجویان، کارکنان و اعضای هیئت‌علمی سخن گفت. متن کامل گزارش ماهیانه رییس دانشگاه به شرح زیر است:

همکاران محترم و دانشجویان عزیز

سلام

سال تحصیلی جدید وارد دومین ماه خود شد و پس از هیجان‌ات اولیه، دانشجویان و اساتید مشغول فعالیت‌های روزمره خود شدند و این چه نعمت بزرگی برای ما در محیط دانشگاه است که فعالیت روزمره مساوی با افزایش دانسته‌ها و حرکت روبه‌جلو است. این کلام منصوب به امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام است که می‌فرماید «هر کس دو روزش با هم مساوی باشد مغبون است» و ما این فرصت را داریم که هرروز جلوتر از روز قبل باشیم و این فرصت برای استاد و دانشجو هردو فراهم است. آبان ماه ۹۴ با ایام تاسوعا و عاشورای حسینی آغاز شد اما برای من ماهی به‌یادماندنی خواهد بود و مایلم شما هم در این احساس با من شریک باشید.

سومین کنگره جراحی کبد و مجاری صفراوی و پیوند کبد تهران و بازگشایی بخش در بیمارستان امام خمینی «سومین کنگره جراحی کبد و مجاری صفراوی و پیوند کبد تهران»

فلسفه آن هم لزوم ورود ایده‌های جدید به محیط اجرایی است. شواهد مختلفی در مورد طول مدت مسئولیت در سمت‌های مختلف هم در کشور ما و هم در سایر نقاط دنیا وجود دارد و هر چه کشورها بیشتر توسعه یافته باشند، این موضوع شکل روشن‌تری دارد. تلاش همکاران من در هیئت‌رئیس در آغاز این دوره برداشتن یک گام در این جهت بود که خوشبختانه به خوبی اجرا شد و بر همین اساس هم سقف دوران ریاست دانشکده و مدیریت گروه در دانشگاه ۸ سال متوالی تعیین شد که در دانشکده دو دوره ۴ ساله و در مدیریت گروه تا چهار دوره ۲ ساله است. در مورد سایر مسئولیت‌های اجرایی نیز باید همین‌طور باشد از جمله ریاست و معاونت دانشگاه و ریاست بیمارستان. برای رئیس دانشگاه در قانون فعلی یک دوره ۴ ساله قابل تمدید تعیین شده ولی برای سایر سمت‌ها ضابطه مشخصی وجود ندارد. به همین دلیل است که ما از آغاز این دوره یک برنامه ۴ ساله تدوین کردیم و البته روشن است که دانشگاه نیاز به افق بلندمدتی دارد که به صورت چشم‌انداز کلی در پیام‌ها و نوشته‌ها و سخنرانی‌ها ذکر می‌شود و در نقشه علمی دانشگاه نیز آمده است. به هر حال آنچه در مجموع در جهت مصالح دانشگاه است اولاً تعیین طول دوره مسئولیت در زمان شروع آن و ثانیاً داشتن سقف معقول برای یک مسئولیت ثابت است. به نظر می‌رسد سقف ۱۰ سال برای مسئولیت‌هایی که ذکر شد از جهات مختلف منطقی باشد گرچه ممکن است اجرایی شدن کامل آن نیازمند زمان باشد. یک نکته مهم دیگر نیز مسئولیت‌پذیری است. هستند افراد بسیار مناسبی برای برخی مسئولیت‌ها که هیچ تمایلی به پذیرفتن مسئولیت ندارند و نیز افرادی نیز بسیار آمادگی پذیرفتن مسئولیتی را دارند که برای آن مناسب نیستند و این یکی از چالش‌های جدی مدیریت در کشور ما است. پذیرفتن مسئولیت اجرایی به خصوص در عرصه سلامت بار سنگینی است که نه هر کسی توان آن را دارد و نه هر کس که توان داشته باشد حاضر به قبول کردن آن است. البته خوشبختانه ما تاکنون در دانشگاه کمتر با این مشکل روبرو بوده‌ایم و همکارانی که به آن‌ها مراجعه شده عموماً شانه خالی نکرده‌اند.

به‌رحال مجدداً از زحمات ارزشمند جناب آقای دکتر علی ربانی در دوران نسبتاً طولانی تصدی ریاست مرکز طبی در دوره دوم که منجر به ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی مناسب برای توسعه فعالیت‌های این مرکز شد سپاسگزاری می‌کنم و برای آقای دکتر بدو آرزوی موفقیت دارم.

اولین همایش فناوری سلامت

اخبار مربوط به اولین همایش فناوری سلامت در دانشگاه علوم پزشکی

افزایش پرداخت به پزشکان در نیمه دوم سال ۹۳، مابه‌التفاوت دریافتی از این محل برای نوسازی بخش هزینه شد. قرار بود این کار در حدود سه ماه تمام شود ولی ۶ ماه طول کشید اما بالاخره انجام شد. شاید برخی خوانندگان تصور کرده باشند که این کار برای رئیس دانشگاه به سه شماره و بدون دغدغه مالی انجام می‌شود. توضیح بالا از این جهت بود که بدانیم شرایط برای همه ما یکسان است و فعالیت‌های عمرانی هر چند محدود با مشکلات زیادی روبرو است.

حضور وزیر بهداشت و آقای دکتر ملک‌حسینی که پایه‌گذار پیوند کبد در ایران هستند، بازگشایی بخش را به خاطرهای فراموش‌نشده‌ای برای من و همکاران تبدیل کرد و البته این ظرفیت ایجادشده از قبل از بازگشایی تقریباً پر شده بود.

قسمت مهم این خوشحالی اما موضوع دیگری است و آن یک کار تیمی موفق در سطح دانشگاه در مدت ۱۵ سال است. بسیاری از همکاران پزشک عمومی ما در درمانگاه پیوند کبد و نیز پرستاران آی‌سی‌یو پیوند به دلایل مختلف از جمله پایان یافتن طرح یا تغییر محل فعالیت یا حجم کار زیاد از این گروه جدا شدند اما فعالیت همچنان ادامه یافت و ما مرهون کمک‌های ایشان هستیم. این گروه توانسته است شادی و غم را با هم سپری کند و بر مشکلات که کم هم نبود فائق آید. از خودگذشتگی، تحمل و پشتکار ضرورت قطعی برای موفقیت است و من بسیار خوشوقتیم که توانستم با چنین افرادی همکار باشم. برای رسیدن به هدف باید این چنین حرکت کرد گرچه کسانی که معمولاً از زاویه دیگر به دنیا می‌نگرند ممکن است طور دیگر فکر کنند. این به معنی آماده بودن همه چیز برای رسیدن به نتیجه نیست بلکه فراهم کردن مقدمات نقطه شروع کار است. نباید انتظار داشت دیگرانی از سایر نقاط زمین یا کرات آسمانی بیایند و شرایط را برای ما فراهم نمایند. این ما هستیم که باید همت کنیم و بدانیم اگر خواهیم حتماً می‌توانیم.

معرفی رئیس جدید مرکز طبی کودکان

دکتر علی ربانی نامی آشنا برای تمام متخصصان کودکان کشور است. فردی که علاقه و صف‌ناشدنی به مرکز طبی کودکان دارد. در آبان ماه ۹۴ دکتر رضا شروین بدو که از همکاران جوان و تمام‌وقت مرکز طبی است بعد از ۱۰ سال مسئولیت را از آقای دکتر ربانی تحویل گرفت. همان‌طور که در مراسم معرفی رئیس جدید مرکز طبی کودکان گفتیم، این تغییر از دو سال پیش با هماهنگی دکتر علی ربانی شکل گرفت و

می‌تواند در بسیاری موارد برای کشورش همان کاری را انجام دهد که نخبگان آن کشورها در جهت منافع خود به انجام رسانده‌اند. در بخش بعدی مطالب بیشتری در این باره خواهم گفت. ششمین کنگره استاد یلدا در روزهای پایانی آبان ماه برگزار شد. ضمن تشکر از تمامی دست‌اندرکاران این برنامه بخصوص دفتر ارتباط با دانش‌آموختگان دانشگاه و همکاران ایرانی مقیم خارج کشور، برای معلم عزیزمان دکتر یلدا آرزوی طول عمر باعزت و سلامت دارم. در ادامه حضور هیئت‌رئیس دانشگاه در واحدها، در این ماه دو جلسه نسبتاً طولانی یکی در دانشکده پزشکی و دیگری در معاونت پژوهشی برگزار شد. جلسه دانشکده پزشکی که با حضور معاونین دانشکده و تمام مدیران گروه به‌ناچار در سالن طبقه نهم دانشگاه تشکیل شد ۵ ساعت طول کشید. علاوه بر گزارش جامع دانشکده مباحث خوبی نیز از طرف مدیران گروه‌های آموزشی و معاونین دانشگاه مطرح شد و به نظر من در مسیر هدف این جلسات که نزدیک شدن برنامه به عمل است موفق بود. همین موضوع در جلسه معاونت پژوهشی نیز وجود داشت و مدیران این حوزه به‌طور مستقیم با هیئت‌رئیس دانشگاه گفت‌وگو کردند و نسبت به انتظارات موجود اشراف بیشتری پیدا کردند. جمع‌بندی تمام این جلسات با محوریت مرکز تحقیق و توسعه سیاست‌های دانشگاه به‌صورت مدون با امضای رئیس دانشگاه به واحد مربوطه و معاونین دانشگاه ابلاغ می‌شود و به‌طور منظم پیگیری نیز خواهد شد.

📌 شرکت در کارگاه لیدرشیبی برای سلامت

مرحله اول دومین دوره کارگاه «رهبری برای سلامت» در منطقه مدیترانه شرقی به مدت دو هفته در شهر مسقط پایتخت عمان در حال برگزاری است که من هم بنابر معرفی وزارت متبوع در آن شرکت دارم و این گزارش را در مسقط برایتان می‌نویسم. هدف این دوره آموزش رهبران حوزه سلامت برای پیشبرد اهداف سازمان جهانی بهداشت در این منطقه است. ۳۵ نفر از ۲۲ کشور منطقه در این دوره حضور دارند و مدرسان دوره از دانشکده بهداشت دانشگاه هاروارد و کارشناسان منطقه‌ای سازمان بهداشت هستند. هفته اول برنامه که بیشتر به چگونگی طراحی برنامه برای رسیدن به اهداف «پوشش همگانی سلامت» معطوف بود روز جمعه پایان یافت و از روز یکشنبه برنامه هفته دوم آغاز می‌شود. کارگاه در همان هتل محل اقامت هر روز از ساعت ۹ صبح تا حدود ۵:۳۰ عصر برگزار می‌شود و اغلب تکالیفی هم برای شب تعیین می‌شود. البته من یک

که با حضور آقایان دکتر هاشمی و دکتر ستاری در افتتاحیه و آقایان دکتر ملک‌زاده و دکتر دیناروند در اختتامیه برگزار شد، به‌خوبی در سایت دانشگاه انعکاس یافت. آنچه اینجا لازم است بیان کنم اهمیت توجه به موضوع فناوری در سلامت است. شاید یک تعریف فناوری «تبدیل دانش به ابزار موردنیاز برای رفاه بیشتر مردم» باشد که هم خوب است و هم بد و خوشبختانه در بخش سلامت عموماً خوب است. این تقسیم‌بندی من بر این اساس است که مثلاً فناوری ارتباطات در کنار فواید بسیار زیادی که برای مردم داشته، مضار فراوانی را هم با خود آورده است که یکی از ساده‌ترین آنها کاهش فعالیت فیزیکی در همه ستین است. همین موضوع در برخی دیگر از ابعاد فناوری مثل فناوری تسلیحات نیز دیده می‌شود اما در فناوری سلامت کمتر چیزی را می‌توان یافت که عوارض منفی جدی داشته باشد؛ اما مشکل اصلی ما در این حوزه استفاده نابجا یا نادرست از فناوری است که به دلیل ماهیت سوددهی به‌سرعت جای خود را در بازار سلامت باز می‌کند. ما به همان اندازه که باید برای توسعه فناوری‌های موردنیاز حوزه سلامت در کشور تلاش کنیم، باید نسبت به نحوه استفاده از فناوری‌های وارداتی نیز حساس باشیم.

اولین همایش فناوری سلامت نمایشی از توانمندی‌های دانشگاه ما در این عرصه بود که مانند پیشتازی در عرصه پژوهش و رسیدن به ضریب H بالای ۱۰۰ در رأس دانشگاه‌های کشور، مایه افتخار همه ما است اما در این مسیر هنوز راه بسیار در پیش داریم.

📌 سایر رویدادها

در روز بیستم آبان رؤسای دانشگاه‌های سراسر کشور به حضور رهبر معظم انقلاب رسیدند. در این دیدار پس از ارائه گزارش خلاصه وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی، ایشان طی سخنرانی مبسوطی دیدگاه‌ها و انتظارات خود را بیان کردند که در اخبار و سایت‌ها منعکس شد و من تنها به یک نکته آن اشاره می‌کنم: لزوم تربیت دانشجویان با اتکاء به نفس. این وظیفه ماست که در همه ابعاد تربیت دانشجو ضمن خودداری از ایجاد حس خودبزرگ‌بینی بی‌دلیل یا احساس برتر بودن بر دیگران، نسبت به داشته‌های واقعی کشور وقوف داشته باشیم و نسبت به توان خود در همه زمینه‌ها همان قدر که هست مطمئن باشیم. مثال پیوند کبد دانشگاه نمونه‌ای از توان ما در یکی از صدها عرصه سلامت است که می‌توانیم به آن افتخار کنیم. دانشجوی ما باید از روز نخست خود را حداقل هم سطح دانشجویان مراکز پیشرفته دنیا حس کند و بداند که اگر بخواهد

از نظر منابع مالی فعلاً بسیار غنی هستند. ما جزء محدود کشورهای منطقه هستیم که باز با اتکا به توانمندی‌های خود و عموماً بدون کمک خارجی دارای یک شبکه خدمات اولیه سلامت کارآمد در روستا، شبکه خدمات اولیه سلامت شهری در سطحی پایین‌تر، امکانات درمانی سطح دو قابل قبول و بیمارستان‌های سطح سه پیشرفته هستیم. بسیاری از شاخص‌هایی که برای اهداف سلامت در سازمان جهانی بهداشت تعریف شده‌اند در کشور ما حاصل شده یا نزدیک به حصول است. خدمات درمانی پیشرفته مانند آنچه ذکر شد و بسیار بیشتر از آن در دسترس مردم قرار دارد و با اجرای طرح تحول سلامت، بسیاری از مشکلات پیرامون خدمات سلامت مانند میزان پرداخت مردم نیز بهبود یافته است. اگر چه ما می‌توانیم در صورت حفظ اولویت موضوع سلامت در حاکمیت، به اهداف بلندتری دست پیدا کنیم و به کشورهای پیشرفته در این عرصه نزدیک شویم اما بدون شک از این جهت نیز اختلاف قابل توجهی با سایر کشورهای منطقه داریم. امیدوارم به همت والای وزیر ارزشمند بهداشت و تداوم حمایت‌های دولت بتوانیم الگوی موفق‌ی از نظام سلامت را عرضه کنیم، همان‌طور که توانسته‌ایم مدل ادغام آموزش پزشکی در حوزه سلامت را که برای اغلب متصدیان این موضوع یک رؤیا است اجرا کنیم. باز هم شکر خداوند را لازم می‌دانم که هر چه داریم از لطف او است و هر چه نداریم محصول کم فکر کردن، رعایت نکردن اخلاق و کم کاری ما است.

سخن آخر

برای محیطی که عادت به حضور دائمی رئیس داشته باشد غیبت طولانی می‌تواند غیرعادی باشد اما واقعیت این است که اگر امور جاری دانشگاه با نبود رئیس آن دچار اشکال شود، این خود یک اشکال جدی است. برای دانشگاه ما که می‌خواهد جایگاه بین‌المللی شایسته خود را کسب کند، مراوداتی از این قبیل یک ضرورت قطعی است و باید اداره امور چنان باشد که هیچ خللی در امور جاری ایجاد نشود. البته همکاران من در حوزه ریاست و به‌خصوص آقای دکتر امینی که بیشترین بار وظیفه را در غیبت من برعهده دارند و نیز معاونین ارزشمند دانشگاه دارای اختیارات و تسلط کافی بر امور مرتبط هستند و به همین دلیل من بدون کمترین نگرانی برای چنین مواردی برنامه‌ریزی می‌کنم. لازم می‌دانم از همه ایشان تشکر کنم و امیدوارم باشم روزی قسمت عمده وقت رئیس دانشگاه برای یافتن منابع و ارتباطات جدید در داخل و خارج کشور در مسیر پیشرفت دانشگاه صرف شود. از همه شما تقاضای دعای خیر دارم. ▲

«مشق اضافه» هم دارم که پاسخ دادن به ایمیل‌های نسبتاً فوری همکاران و نهایی کردن نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و گزارش‌هاست که اغلب تا نیمه‌شب طول می‌کشد. به همین دلیل بر خلاف انتظار اولیه فرصتی برای استراحت ایجاد نشد اما نفس دوری از محیط باعث می‌شود به‌جای کارهای روزمره که قاعدتاً نباید قسمت عمده وقت من را اشغال کند، به کارهای زیربنایی و محتوایی بپردازم و این خوب است. گاهی هم شب که هوا مناسب‌تر است یک ساعت پیاده‌روی می‌کنم که این فرصت هم در تهران به راحتی به دست نمی‌آید گرچه بدون شک هوای شهر ما صرف‌نظر از آلودگی گهگاه، از اینجا خیلی بهتر است.

علاوه بر مطالب تدریس شده که عموماً مفید و ارزشمند بود، می‌خواهم به دو نکته مهم اشاره کنم. اول اهمیت ثبات سیاسی کشور ما در این منطقه است. وقتی می‌بینم نمایندگان کشورهای سوریه، لیبی، یمن، سودان، فلسطین، لبنان، عراق، افغانستان، پاکستان، تونس، مصر و حتی بحرین به دلیل بی‌ثباتی و ناامنی دچار مشکلات جدی در حوزه سلامت و حتی زندگی روزمره هستند هم از طرفی واقعاً ناراحت می‌شوم که چرا این منطقه استراتژیک دنیا در چنین شرایطی قرار گرفته است و هم از طرف دیگر مفتخر هستم که کشور ما به دلیل توانمندی‌های واقعی و متانت مردم خود، توانسته است مشکلات بسیار بزرگی را پشت سر بگذارد و در سطح منطقه به‌عنوان یک کشور تأثیرگذار و قوی مطرح باشد. اکنون همه می‌دانند که میزان اثرگذاری ایران در بحران‌های منطقه تا چه حد است حتی اگر نسبت به آن انتقاد داشته باشند. نمایندگان برخی از این کشورها امروز به من می‌گفتند تنها کشور منطقه که در امنیت است ایران است و آنهم به دلیل رفتار مستقل از آمریکا است. واقعیت این است که اگر ما به خود متکی باشیم، در تعامل با دنیا هم بسیار موفق‌تر خواهیم بود و از میز مذاکره هم که یک ضرورت دنیای امروز است سربلند بیرون خواهیم آمد. تجربه موفق مذاکرات هسته‌ای ایران با ۶ قدرت بزرگ دنیا حاکی از استفاده از توانمندی‌های واقعی کشور است. بدون شک با ادامه این راه در مسیر اعتدال و بدون هرگونه افراط یا تفریط در دوستی‌ها و دشمنی‌ها خواهیم توانست همین مسیر را ادامه دهیم و آینده‌ای بسیار روشن‌تر از گذشته برای کشور خود ترسیم کنیم. شکر نعمت ثبات و امنیت در کشور باوجود این همه بحران جدی در منطقه، بر هر ایرانی واجب است و از این بابت باید از سیاست‌گذاران کشور نیز تقدیر نمود.

نکته دوم در مورد وضعیت سلامت در ایران است. در این موضوع هم خوشبختانه از بسیاری کشورهای منطقه جلوتر هستیم حتی آنها که

